

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

Також у зв'язку зі змінами у законодавстві України Положенням передбачено, що використання печатки підприємством не є обов'язковим.

Одночасно з метою оптимізації нормативно-правових актів до Положення включено вимоги постанови Правління Національного банку України від 06.06.2013 № 210 «Про встановлення граничної суми розрахунків готівкою» (зі змінами) та відповідно Постановою № 148 зазначену вище постанову Правління Національного банку України визнано такою, що втратила чинність.

При цьому граничні суми розрахунків готівкою залишилися не змінними, а саме:

- між підприємствами (підприємцями) протягом одного дня за одним або кількома платіжними документами – в розмірі 10 000 гривень;
- між підприємством (підприємцем) та фізичною особою протягом одного дня – в розмірі 50 000 гривень;
- між фізичними особами за договорами купівлі-продажу, які підлягають нотаріальному посвідченню – в розмірі 50 000 гривень.

Крім того, оновлено форми касових документів. Зокрема:

- відомість на виплату готівки;
- видатковий касовий ордер;
- прибутковий касовий ордер;
- журнал реєстрації прибуткових і видаткових касових документів;
- касова книга.

Ще одне важливе нововведення – дозвіл укладати договори з надання персоналу з касирами інших організацій. Якщо раніше «касовими питаннями» на підприємстві повинен був відати штатний працівник, то відтепер функції касира може виконувати навіть працівник іншої юрособи. Необхідно лише укласти відповідну угоду і підписати договір про повну матеріальну відповідальність.

Установи/підприємства мають право зберігати у своїй касі готівку, одержану в банку для виплат, що належать до фонду оплати праці, а також пенсій, стипендій, дивідендів (доходу) понад установлений ліміт каси протягом п'яти робочих днів, включаючи день одержання готівки в банку. Раніше це було лише 3 робочі дні!

А готівка для проведення таких виплат працівникам віддалених відокремлених підрозділів підприємств залізничного транспорту та морських портів може зберігатися в касах таких установ/підприємств понад установлений ліміт каси протягом десяти робочих днів, включаючи день одержання готівки в банку. Раніше це було лише 5 робочих днів! Але, коли зарплата виплачується з виручки – строк зберігання готівки не змінився. Установа/підприємство має право зберігати в касі готівку для виплат, які належать до фонду оплати праці та здійснюються за рахунок готівкової виручки, понад установлений ліміт каси протягом трьох робочих днів з дня настання строків цих виплат у сумі, зазначеній у переданих до каси відомостях на виплату готівки.

Перевірки дотримання порядку ведення операцій з готівкою здійснюють органи Державної фіскальної служби відповідно до їх компетенції.

Література

1. Офіційний сайт Національного банку України // Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
2. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні" N 148 від 29.12.2017 р. // Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>

СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ

**Баранюк Х.О., асистент
Одеська національна академія харчових технологій**

Ефективна діяльність підприємств харчової промисловості у сучасних умовах, є одним з найважливіших питань в будь-якій країні і в першу чергу, залежить від ефективності його діяльності та саме конкурентоспроможності. Забезпечення населення якісними продуктами харчування, високий рівень експорту значно впливає на продовольчу безпеку держави та економічний рівень країни в цілому. Але саме розвиток підприємств малого бізнесу є одним з найважливіших кроків підвищення ефективності діяльності підприємств такої галузі, як харчова промисловість, та підвищення економічного рівня в країні. На даному етапі діяльності, підприємства малого бізнесу харчової промисловості потребують державної підтримки, що в першу чергу, потребує й змін у державному законодавстві. Прикладом ефективною діяльності будь-якої галузі в іноземних країнах, є значний розвиток підприємств саме малого бізнесу, їх широка підтримка з боку держави та постійний пошук шляхів забезпечення ефективності діяльності та конкурентоспроможності підприємств. Дослідження показало, що до малого бізнесу відноситься особливий сектор економіки, який охоплює сукупність малих підприємств, що виступають у якості специфічної соціально-економічної форми дрібного виробництва в умовах ринку та підприємництва [1, с. 217].

Попереднє дослідження показало, що згідно з Господарським Кодексом України суб'єкти господарювання можуть належати до суб'єктів малого підприємництва, у т.ч. мікропідприємництва, середнього та великого підприємництва, а підприємствами малого бізнесу, являються фізичні особи-підприємці або підприємства будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за календарний рік не перевищує 50 осіб, а річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України, а суб'єктами мікропідприємництва вважаються фізичні особи – підприємці або підприємства будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за календарний рік не перевищує 10 осіб а річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України [1, с. 217-218; 2].

Проведені дослідження підтверджують, що така категорія як «конкурентоспроможність» не має єдиного системного підходу ні у визначенні своєї сутності, ні у методах оцінювання рівня. У попередньому дослідженні нами, також, було виділено основні методи оцінки конкурентоспроможності промислового підприємства, у т.ч. підприємства малого бізнесу [1, с. 221-223]. Приймаючи до уваги результати попередніх досліджень, для визначення рівня конкурентоспроможності підприємств малого бізнесу в харчовій промисловості, можна виділити наступні найбільш оптимальні методи її оцінювання, а саме: метод побудований на теорії ефективної конкуренції; SWOT-метод; КЕФ-аналіз; метод стратегічної карти; метод McKinsey.

В ході попередніх досліджень [1, с. 223-227], нами було визначено, що для оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств малого бізнесу в харчовій промисловості доцільно проводити аналіз, який буде базуватись на основі методу, побудованому на теорії ефективної конкуренції. Ми згодні з тим, що даний метод є найбільш простим і доступним у використанні на підприємствах харчової промисловості України, на відміну від інших, більш трудомістких методів оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств [1, с. 223]. Так, групою авторів [1, с. 223-227] було зазначено, що згідно методу, побудованому на теорії ефективної конкуренції, для розрахунку коефіцієнта конкурентоспроможності вітчизняних підприємств, в т.ч. підприємств харчової промисловості, необхідно розділити показники на чотири групи, кожна з яких потребує окремого аналізу. Але, також, необхідно виділити, те що, не всі перераховані показники можуть бути застосовані на підприємствах малого бізнесу харчової промисловості, через специфіку ведення малого бізнесу та обмеження конкретних даних.

Також однією з найзручніших технологій для оцінки та аналізу ситуацій, а також стратегічного планування на підприємстві є SWOT-метод, який полягає у виявленні та оцінці

факторів внутрішнього та зовнішнього середовища і класифікації інформації на чотири групи: сильні сторони, слабкі сторони, можливості та загрози і виявлення зв'язків між групами [3, с. 115-116].

Об'єднання декількох методів, було здійснено К.О. Васьковською [3, с. 115-117] і представлено у вигляді КЕФ-аналізу (комплексний методичний підхід до аналізу конкурентоспроможності підприємства), який дозволяє проаналізувати ефективність діяльності промислового підприємства та його компетентність у комплексі, за допомогою певної системи показників (абсолютні та відносні показники фінансової діяльності, часткові показники, що використовуються для оцінки окремих видів операційної діяльності на підприємстві та ін.). Але даний метод оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства, як і попередній, лише частково підходить для оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств малого бізнесу, так як не приймає до уваги всю специфіку його ведення: особливості ведення бухгалтерського та податкового обліку на підприємстві, кількості працюючого персоналу, повної або майже повної відсутності інвестиційної діяльності, неможливості розрахунку більшої частини показників, із-за відсутності конкретних даних або їх обмеження у наслідок невеликих масштабів діяльності, зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на конкурентоспроможність та ефективність діяльності тощо [3, с. 116-117].

Метод стратегічної карти – метод, що застосовується в системі стратегічного управління та оцінки ефективності діяльності підприємства, за допомогою різноманітних систем показників. Задача методу, зосередити увагу на тих аспектах діяльності підприємства, що в даний період та у перспективі є найбільш важливими для підприємства.

Метою застосування методу McKinsey, є – збільшення інвестицій та розвиток привабливих напрямлень на підприємстві, і навпаки, зменшення вкладень у напрямлення, позиція підприємства в яких є слабкою і не приносить достатнього прибутку.

Проведене дослідження, дозволяє зробити висновок, про те, що кожен з представлених методів, не може бути повністю використаним для оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств малого бізнесу, так як має як свої певні переваги, так і значні недоліки. Тому, ми вважаємо, що застосування одного методу аналізу конкурентоспроможності для підприємств малого бізнесу є недоцільним, необхідно застосовувати адаптований для підприємств малого бізнесу симбіоз методів з урахуванням обмежень, що базуються на «теорії обмежень». Також, при необхідності, підприємства малого бізнесу, можуть додати власні показники, що будуть відповідати заздалегідь поставленим цілям та задачам підприємства.

Література

1. Баранюк Х.О. Підприємства малого бізнесу: дослідження методів аналізу конкурентоспроможності / Розвиток фінансової системи сучасного підприємства: обліково-аналітичний аспект : монографія / [В.В. Немченко, Л.В. Іванченкова, Г.О. Ткачук, Н.М. Купріна та ін.] ; за заг. ред. доктора екон. наук, проф. В.В. Немченко; Одеська національна академія харчових технологій. – Одеса: Фенікс, 2017. – С. 217-218.

2. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 (із змінами та доповненнями): [Електронний ресурс]. – Верховна Рада України. – Кодекс України. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T030436.html

3. Баранюк Х.О. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємств: дослідження та удосконалення/ Х.О. Баранюк // Інноваційна економіка. – 2017. – № 5-6 (69). – С. 113-118.

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ

**Мельник Ю.М., к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту
Одеська національна академія харчових технологій**

ОГЛЯД РИНКУ ПРОДУКТІВ СПОРТИВНОГО ХАРЧУВАННЯ	
Кручек О.А.	289
БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Євтушок О.В., Значек Р.Р.	290
МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	
Євтушок О.В., Ліпова О.Л.	292
ПРОБЛЕМИ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПИВНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ	
Лозовська Г.М.	293

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	
Савенко І.І.	295
МІСЦЕ І РОЛЬ СТРАТЕГІЇ В УПРАВЛІННІ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Каламан О.Б.	296
ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧО-ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО КОМПЛЕКСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ БІОРЕІНЖИНІРИНГУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Корсікова Н.М.	298
РОЛЬ КОМУНІКАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ЗАГАЛЬНОМУ МЕХАНІЗМІ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Козак К.Б.	300
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СФЕРИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ	
Дроздова В.А.	302
СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	303
МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ПРИЙМАЛЬНО-ВІДПУСКНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ СКЛАДІВ-ХОЛОДИЛЬНИКІВ	
Чабаров В.О., Мужайло В.Д.	305
ФАКТОРИ ТА УМОВИ ФІНАНСОВОЇ РІВНОВАГИ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Бондаренко С.А.	307
АНАЛІЗ РИНКУ КОВБАСНИХ ВИРОБІВ УКРАЇНИ	
Дьяченко Ю.В.	309
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ МАЛОГО АГРОПІДПРИЄМСТВА	
Брюшкова Н.О.	312
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	
Кругляк Г.О.	313
ВПРОВАДЖЕННЯ «МАТРИЦІ КОНФЛІКТНОСТІ ПЕРСОНАЛУ» ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ»	
Селіхов С.В.	314

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

АСПЕКТИ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ	
Купріна Н.М.	316
ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА. БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?	
Немченко В.В., Немченко Г.В.	317
ЗАСТОСУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ	
Ошечков О.П.	318
ОЦІНКА МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	
Ступницька Т.М.	319
АНАЛІЗ ЕКСПОРТУ РОСЛИННИХ ОЛІЙ З УКРАЇНИ	
Антонюк О.П., Антонюк П.О.	321
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, ЯК МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Іванченкова Л.В.	322
ОСНОВНІ АСПЕКТИ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВЕДЕННЯ КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ В УКРАЇНІ	
Євтушевська О.О.	323
СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ	
Баранюк Х.О.	325